

HET MEISJE IN DE BRIEF

DANNY G.P. MATHYSEN

THRILLER

*Liefste Mama, je at
je kleren maar niet op
controle*

Henri

Het meisje in de brief

Copyright © 2026 Brave New Books

Auteur: Danny G.P. Mathysen

Druk: Brave New Books

Vormgeving en lay-out: Danny G.P. Mathysen met behulp van Gemini AI

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, geluidsband, elektronisch of op welke wijze dan ook (met inbegrip van vertellingen en verfilmingen van, of gebaseerd op deze publicatie), zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

*Voor Lucy en Léon.
mijn spirituele overgrootouders*

De gebeurtenissen beschreven in dit boek zijn grotendeels waargebeurd. Om de bevindingen van het historisch onderzoek van de auteur in connectie te laten komen met het werk van onderzoeksrechter Olivier van Stratum, werd een fictieve dimensie toegevoegd waarin de onderzoeksrechter begint te worstelen met zijn geweten en terug op zoek gaat naar de waarheid ...

Dit boek wordt speciaal opgedragen aan de heren

Frank Van Den Eynde, om me tijdens een lang gesprek in de auto op weg naar Spa (27 februari 2015) geprikkeld te hebben om het verhaal van Phoenix Park niet alleen als historisch werk uit te brengen, maar ook in romanvorm.

Alain 'TKindt (1952-2025), voorzitter Cultuursmakers Kalmthout, om vanaf onze eerste ontmoeting eind 2021 een eindeloos vertrouwen te hebben gehad in mijn wilde plannen om over Phoenix Park te schrijven. Jammer genoeg kan hij het slotstuk in de reeks niet meer zelf lezen.

HAAR VERZOEKSCHRIJF

HOOFDSTUK 1

HAAR

VERZOEKERS

Het verzoekschrift

Haar brief had al meer dan drie uur ongeopend op zijn bureautafel gelegen, vooraleer Olivier hem had durven openen. Het kwam niet zozeer doordat hij niet wist van wie de brief afkomstig was. Hij wist immers maar al te goed wie hem die brief had geschreven. Hij had haar handschrift op de envelop onmiddellijk herkend. Nog voor zijn klerk de envelop op het mahoniehouten tafelblad had kunnen leggen. Daarna had de klerk hem met twee vingers onder zijn neus geschoven. Alsof de envelop besmet was geweest. Iedereen in het gerechtshof kende haar naam nog. En niemand bleef daar onverschillig bij. Olivier niet. En ook zijn klerk niet.

Lucy. Haar naam had in Antwerpen ooit geleid tot een waterval van roddels. Haar schoonheid had mannen doen kwijlen en hun vrouwen doen huilen. De verslaggevers hadden haar rauw gelust. Haar faam en haar parfum hadden wekenlang door de gangen van

dit gerechtsgebouw gespookt. Waar ze ook verscheen, er volgde altijd een zweem van morele verontwaardiging. En nu had hij haar naam moeten lezen op een verzoekschrift. Daar was hij rotsvast van overtuigd. Deze envelop kon niet anders dan een verzoek bevatten om vervroegd vrij te kunnen komen. Dat voelde hij aan alles aan.

Olivier bleef roerloos zitten, nadat zijn klerk zijn kabinet weer had verlaten. Buiten was het plots fel beginnen regenen. De regendruppels sloegen hard tegen de hoge ramen van zijn kabinet. De stad kreunde al enkele dagen onder een zwoele, vochtige zomerlucht. En nu was het bijna zover. Er zat onweer in de lucht. Buiten hoorde Olivier hoe de paardenhoeven op hol sloegen over de natte kasseien. In de verte hoorde hij een tram, krijsend in een bocht. Hij kon niet meer anders. Hij moest zijn angsten onder ogen durven zien.

Olivier bekeek zijn handen. Ze schenen wel ouder te zijn geworden. Drie jaar eerder had hij met diezelfde handen kordate bevelschriften ondertekend. Hij had hun aanhoudingsmandaten bevolen. Hij had hen absoluut zelf willen verhoren. Hij had opdrachten gegeven om huiszoekingen te laten uitvoeren in Phoenix Park en het Wouwershof. En al die onderzoeksdadens waren stuk voor stuk geëindigd in door hem ondertekende documenten. Die documenten had hij met een vaste hand ondertekend. Het waren uiteindelijk documenten geworden die door ze samen te brengen, het leven van twee mensen hadden geruïneerd. Toen hadden zijn handen nog een vaste grip gehad. Nu bemerkte hij vooral ouderdomsvlekken op zijn huid. En hij voelde de angst in hem opkomen.

Hij besloot de envelop nog even een paar centimeter voor zich uit te schuiven. Alsof hij daardoor minder bang zou zijn. Hij keek naar de muur. Daar hing het portret van de koning. Albert had altijd over hem gewaakt. Bij alles wat hij had gedaan. Op moeilijke momenten had Olivier dikwijls troost gezocht in zijn gezicht. Dan waren zijn

gedachten steevast naar de oorlogstijd gegaan. Tijdens den Groten Oorlog had het land mannen nodig gehad die in hun koning geloofden. Albert had orde en structuur kunnen brengen in het land. Albert had zijn rol met glans vervuld. Daar was Olivier rotsvast van overtuigd. België was gered geweest. Voorlopig althans, want het bleven roerige tijden. Vooral in Oliviers hoofd. Daar leek de oorlog nog lang niet voorbij te zijn. Hij zag in elk dossier nog altijd de loopgraven. Niet alleen aan de IJzer. Hij zag ze gewoon lopen. Families waren er nog altijd door verscheurd. En ook vele zakelijke twisten, bleken nog wortels te hebben in de oorlog.

Olivier stond op en liep naar het raam. Het was rustig in de Anselmostraat. Beneden op straat zag hij hoe een vrouw gehaast over straat liep. Ze had geen paraplu bij. Aan haar hand trok ze een kind vooruit. Het leek wel of het jongetje niet wilde lopen door de regen. Het jongetje struikelde en begon te huilen. De vrouw trok het kind vlug recht. Maar daarna keek ze nog amper naar hem om.

Olivier moest opeens aan Robert denken. Hij zou nu al een peutertje moeten zijn. Dat peutertje had hij van zijn moeder gescheiden. Robert was toen nog een baby van amper 2 maanden geweest. En de moeder van Robert had kort nadien een brief geschreven. Aan haar eigen moeder. Die brief was begonnen met de woorden 'Liefste mama ...'.

Olivier sloot zijn ogen. Hij vond het belachelijk dat juist die woorden nu weer terug in zijn gedachten opkwamen. Hij dacht niet aan de schoten in Phoenix Park. Ook niet aan de bebloede lakens die hij daar had teruggevonden. Hij leek zelfs vergeten te zijn hoe honderden getuigen elkaar hadden tegengesproken voor het Hof van Assisen. Totdat de waarheid tot een karikatuur was vervormd geraakt. Nee, daar dacht hij nu allemaal niet aan. Het was de kinderlijke toon van haar brief, die hem al maanden uit zijn slaap had gehouden. Zelfs nog voor hij nu weer een brief van haar had ontvangen.

‘Liefste mama ...’, zo klonk de aanhef van de brief. En haar brief had ze afgesloten met de woorden ‘Uw kleine meisje’. Alsof ze geen vrouw was geweest. Alsof ze geen vier kinderen op de wereld had gezet. Nee. Op het ogenblik dat Lucy die brief in de gevangenis had geschreven, was ze zelf terug een meisje geweest. Een dochter. Geen moeder. Niet de moeder van Robert. Gewoon een dochter die een brief naar haar moeder had geschreven.

Hij had de brief destijds gecontroleerd. Hij had gewoon een standaardprocedure toegepast. Alles wat naar de gevangenis kwam of eruit ging, werd door hem nagelezen. Het was routine geweest. Gewoon een formaliteit. Hij had de woorden in de brief nagelezen. Hij had zijn pen in de aanslag gehad. Maar hij had uiteindelijk niets aan de tekst geschrapt of veranderd. Hij had ook niets bijzonders opgemerkt aan die brief. Ja de kinderlijke toon misschien. Maar verder had hij eigenlijk niets opmerkelijks vastgesteld. Hij had er enkel de datum bij opgezet. Dat had hij raar gevonden. Dat ze die vergeten was te noteren. Ze had enkel de dag van de week genoteerd. Uiteindelijk had hij opdracht gegeven om de brief te laten overtypen en versturen. Nu zijn gedachten hem zo plaagden, merkte hij wel iets bijzonders op aan die brief. Nu spatte de onschuld er voor hem zelfs overduidelijk af.

Hij ging terug naar zijn bureautafel en nam de envelop weer vast. Het vond het zegel alles behalve bijzonder. Ook de envelop was een gewone gevangenisenvelop. Toch leek die zwaarder aan te voelen dan hij had verwacht. Hij opende de brief met zijn zilveren briefopener. Die had hij voor zijn verjaardag gekregen. Van Aline. De dame waar hij zovele jaren geleden voor was gevallen. De dame met wie hij nu in Antwerpen woonde. Niet meer in Loon op Zand. Dat was nu hun bestemming voor de zomervakanties geworden.

Olivier begon te lezen. Haar verzoek bleek zakelijk opgesteld te zijn. Het was geen smeekbede. Ze had geen verwijten neergeschreven. Alleen het taalgebruik in de brief was overduidelijk afkomstig van

haar advocaten. Deze brief was niet meer zo kinderlijk als de eerste brief die hij van haar had gelezen. De brief bevatte verwijzingen naar haar goed gedrag in de gevangenis. En naar de wet-Lejeune. Lucy vroeg Olivier niet om vergiffenis. Ze vroeg eenvoudigweg om haar vrijheid. Olivier bleef de tekst herlezen. Dat was een lastige gewoonte. Elk document dat hij onder ogen kreeg, bleef hij nalezen. Totdat de letters voor zijn ogen begonnen te dansen. En dan verzonk hij terug in gedachten. Hij was toch geen hystericus aan het worden? Hij mocht er niet aan denken.

Paul. Léon. Kolonel Mage. Hij wist niet waarom deze namen plots door zijn hoofd schoten. Hij drukte zijn duim hard tegen zijn voorhoofd. Drie jaar geleden was alles zo helder geweest voor hem.

Lucy, de mooie jonge echtgenote.

Léon, haar minnaar. De notariszoon. En oorlogsveteraan. Maar ook een verwoede rokkenjager.

Paul, de bedrogen echtgenoot. Zakenman. Lastig karakter. Af en toe opvliegend. Een man met vele vijanden ook. Maar dat had er voor hem niets mee te maken gehad. Hij had hem vooral gezien als een man met een vrouw, die in zijn ogen van hem af wilde. Dat was voor Olivier altijd een angst die op de achtergrond bleef bestaan. De schrik dat Aline hem zou verlaten. Met de jaren was die schrik wel minder geworden. Maar toch was het vooral die schrik geweest, die zijn inleving in de situatie van Paul had bepaald.

Olivier dacht weer aan de gebeurtenissen van toen. De nachtelijke rit naar Phoenix Park. Lucy die uitstapte bij het landhuis. Paul die alleen verder reed naar de garage. En dan. De schoten die op hem werden afgevuurd. De revolver die eerst was verdwenen. En daarna werd teruggevonden in een nachttafel. De nachttafel van Lucy. En uiteindelijk een assisenproces gevolgd door een veroordeling.

Hij had het publiek een verhaal gegeven dat begrijpbaar was. Overspel. Jaloezie. Moord. Een verhaal met lakens en bloed. Met een vrouw, die te mooi was geweest om onschuldig te zijn. Met een

minnaar, die te wellustig was om betrouwbaar te zijn. Met een dode echtgenoot, die op het verkeerde moment in de weg had gestaan. En vooral met een onderzoeksrechter, die alle elementen in het verhaal had weten samen te brengen.

Dat was zijn verdienste geweest. Hij, Olivier, had dat verhaal aan elkaar geknoopt totdat het sterk genoeg was geworden om de assisenjury te overtuigen. Hij had daardoor carrière kunnen maken. Niet onmiddellijk. Maar het had zeker meegespeeld. Niemand had hem openlijk gefeliciteerd met de veroordeling van Lucy. Zijn collega's hadden hem enkel de hand gedrukt. Ze waren allemaal opgelucht geweest dat Justitie eindelijk had kunnen tonen dat ook de grote namen niet langer boven de wet stonden. Dat de Franstalige bourgeoisie niet langer onaantastbaar was. En vooral dat er een nieuwe tijd was aangebroken. En Olivier had dat toen allemaal geloofd.

Plots werd er zacht op de deur getikt. Olivier legde haar verzoekschrift omgekeerd op zijn bureau.

‘Binnen.’

Zijn klerk kwam terug binnen. Het was een bleke man met dun haar. En een haast aangeboren talent om onzichtbaar te zijn. Meestal toch. Vandaag viel hij vooral op door zijn frequente aanwezigheid.

‘Mijnheer de onderzoeksrechter. De procureur vraagt of U vanavond nog aanwezig zal zijn bij de bespreking.’

‘Welke bespreking?’

De arme klerk aarzelde even.

‘Die zaak van de namaakdiamanten. Weet U nog?’

‘Zeg maar dat ik verhinderd ben. Ik ben eigenlijk veel te moe.’

‘Zeker, mijnheer.’

De klerk keek nog even naar de omgekeerde envelop op Oliviers bureau. Zijn blik was te kort om echt onbeleefd te zijn. Maar hij had lang genoeg gekeken om te weten dat Olivier de brief had gezien. Hij wist dat Olivier de brief zelfs had gelezen.

‘Nog iets?’, vroeg Olivier.

‘Nee, mijnheer.’

De klerk sloot de deur zachtjes achter hem. Olivier bleef aandachtig luisteren naar de voetstappen, die zich verwijderden door de gang. Pas wanneer het geluid bijna was verdwenen, durfde hij het verzoekschrift opnieuw ter hand te nemen. Hij las de brief nog een laatste keer en vouwde het papier vervolgens samen in de envelop, die hij opborg in de lade van zijn bureautafel.

Hij kon die avond voor een keer op tijd naar huis gaan. Aline zat tegenover hem bij het diner. Zoals altijd was ze correct gekleed. Ze vroeg hem of zijn dag zwaar was geweest. Hij antwoordde dat binnen Justitie alles altijd zwaar was. Daarna zwegen ze lange tijd. Hij dronk van zijn glas wijn. Hij twijfelde even of hij nog een tweede glas zou nemen, maar hield het toch bij het ene glas. Tegen middernacht ging Olivier naar bed.

Met een bang hart. Hij wist dat Phoenix Park weer terug ging komen in zijn dromen. Daar was hij nu al van overtuigd. Phoenix Park kwam altijd terug, zodra hij zijn ogen sloot. Niet zoals het in het echt was geweest. Hij was er die nacht niet bij geweest natuurlijk. Hij kende het domein alleen van zijn bezoeken ter plaatse. Van de processen-verbaal. Van de foto's die hij er zelf was gaan maken tijdens zijn talrijke bezoeken. Van de vele verklaringen die over Phoenix Park waren afgelegd. Maar ook van de reconstructies die hij er had laten organiseren.

Na al die jaren had zijn brein van Phoenix Park een plaats van gemaakt, die in zijn dromen echter leek dan de werkelijkheid. Een park met donkere bomen. Een oprijlaan waar een auto langzaam naar de woning kwam gereden. Lucy die uit de auto stapte ter hoogte van de zij-ingang van het landhuis. En Paul die alleen verder reed naar de garage verderop in het bos. En tenslotte Léon die daar op hem had gewacht.

Olivier wilde in bed stappen, maar hij bedacht zich. Hij keerde

terug naar zijn bureau en stapte recht naar de kast met de oude dossiers. De zaak Steinmann had daar eigenlijk niet in mogen staan. Afgesloten dossiers hoorden thuis in het archief. Ze mochten zeker niet in zijn thuiskantoor achterblijven. Toch had Olivier één specifieke bundel achtergehouden. Officieus. Niet onwettig genoeg om echt gevaarlijk te zijn. Maar helemaal zuiver was het ook niet. Dat wist Olivier verdomd goed. Hij had zichzelf over de jaren wijsgemaakt dat het uit intellectuele zorgvuldigheid was. Dat klonk best mooi, vond hij zelf. Met die omschrijving kon hij zijn geweten sussen.

Hij opende de kast. De bundel lag achteraan. Verborgen achter een stapel boeken. Samengebonden met een redelijk versleten lint. Hij had de bundel al vaker vastgenomen, dan hij had kunnen vermoeden toen hij de bundel had achtergehouden. Olivier legde de bundel voorzichtig op zijn bureautafel.

Bovenaan stak een foto van Paul. Geen foto van zijn lijkschouwing. Ook geen foto tijdens zijn verblijf in het Sint-Camillus gasthuis. Wel een portret uit betere dagen. Een portret van een jonge man nog. Amper vijfendertig jaar was hij geweest. Paul had een blik op de foto, die te soft leek voor de vijanden die hij had gemaakt. Zijn blik was tegelijk zacht en zelfverzekerd. Dat zelfverzekerde karakter had hij van huis uit meegekregen. In zijn familie waren alle mannen zelfverzekerd.

Olivier had Paul tijdens het onderzoek in het begin beklaagd. Weeral vanuit die angst om verlaten te worden. Naarmate hij meer met Paul had gesproken, was hij daarop teruggekomen. Paul was zeker geen onschuldige man geweest. Hij had geheimen verzameld, zoals anderen postzegels of sigarenbandjes verzamelden.

Olivier bladerde verder. Lucy verscheen op een andere foto. Niet de foto die in de kranten was verschenen. Ook niet de foto uit de slaapkamer waarop ze halfnaakt op bed was afgebeeld. Die foto herinnerde hij zich maar al te goed. Hoe had een dame van haar

stand het toch aangedurfd om zich topless te laten fotograferen. Zo'n foto's zou Olivier zelf nooit maken. Nog in geen honderd jaar. Dat had hij gezworen, van zodra hij die foto had zien hangen in de slaapkamer. En toch was er iets aan die foto geweest waardoor Olivier er heimelijk door werd aangetrokken. Hij had er een *je ne sais quoi* gevoel bij gehad. Maar dat zou hij nooit openlijk toegeven. Stiekem was hij wel gefascineerd geweest door die foto. Maar welke onderzoeksrechter zou toegeven dat hij opgewonden werd tijdens de werkuren? En die foto had Lucy dan ook nog eens laten uitvergroten en in haar slaapkamer laten ophangen. Zou ze het personeel hebben willen choqueren? Ja, daar hield ze wel van. Maar het was wellicht ook uit ijdelheid geweest. Hij moest toegeven dat Lucy een prachtig figuur had. Ondanks dat ze al vier zonen op de wereld had gezet. Olivier bemerkte dat hij te erg afgeleid werd door haar foto. Zijn gedachten moesten snel terugkeren naar de dossierbundel.

De foto in zijn handen was een officiële opname van Lucy. Genomen vlak na haar arrestatie. Ze zat rechtop. Kin omhoog. Haar donkere ogen naar de lens gericht. Zonder tranen. Nee, hier zat geen gebroken vrouw. Dat imago zou haar tijdens het assisenproces geen goed hebben gedaan. De juryleden hielden immers niet van vrouwen, die niet durfden huilen.

‘Wat hebt U werkelijk gedaan?’, fluisterde hij.

Er kwam geen antwoord. Hij bladerde verder door de bundel. Door verklaringen van de dienstmeiden. De hovenier. Haar kamermeisje. De Engelse kinderjuffrouw. Douaniers. De dokter. Buren. Jachtwachters. Gluurders. Minnaars. Een hele gemeenschap had gesproken. En toch leek het alsof niemand de waarheid had verteld. Of erger nog. Iedereen had een stukje van de waarheid verteld. En Olivier had alleen die elementen gekozen, die hadden gepast in zijn verhaal.

Een plotselinge windvlaag deed het raam heftig daveren. Olivier schrok op uit zijn gedachten. Hij wist nu al dat hij die nacht opnieuw

niet veel zou slapen. Hij schonk zichzelf een glas cognac in. Uit de karaf die hij normaal bewaarde voor bezoekers. De cognac brandde in zijn keel. Maar toch volgde de opluchting waar hij zo naar op zoek was.

Hij nam een leeg vel papier. Bovenaan schreef hij.

‘Phoenix Park, nacht van 22 op 23 juni 1922’.

Daaronder bleef het papier voorlopig wit. Hij hield zijn pen boven het papier en merkte dat zijn hand begon te beven. In de gang hoorde hij een deur dichtslaan. Aline was blijkbaar klaar om te gaan slapen. Olivier was nog niet zover. Hij moest eerst nog het gevecht aangaan met zijn gedachten.

Hij hoorde stemmen. Er werden leugens verteld. En plots werd hij overvallen door een schuldgevoel. Het gevoel knaagde zo erg aan hem dat hij opschrok uit zijn gedachten. Heel even dacht hij kinderstappen gehoord te hebben. Hij wist dat het zijn verbeelding was, maar toch keek hij naar de deur. Er kwam niemand binnen. De kinderen sliepen gelukkig nog.

Hij boog zich terug over zijn papier en begon verder te schrijven.

‘Paul is niet gestorven omdat Lucy hem haatte.’

Daarna stopte hij. Want zodra hij die zin op papier had gezet, wist hij dat alles wat hij drie jaar eerder had opgebouwd, begon te stinken. En dat hij, Olivier, die stank al die tijd had geroken, maar listig had weten te verbergen.

Sommige dossiers bleven hangen. Phoenix Park was zo’n dossier. Olivier kon dit dossier niet loslaten. Alle verklaringen die ooit op papier waren gezet, kwamen in zijn verbeelding weer tot leven. Olivier leunde achterover in zijn stoel en even waande hij zich zelfs in een zetel van Ciné Pathé op de hoek van de Appelmansstraat.

De minnares van Calmpthout

Het was midden juni 1922. De kerkklok van de de Onze-Lieve-Vrouwe kerk in de verte sloeg vier uur, wanneer Léon zijn fiets tegen de zijgevel van het Wouwershof parkeerde. In de namiddagzon bemerkte hij dat er redelijk veel stof op zijn fiets zat. Snel veegde Léon met zijn vinger wat stof van zijn fiets. Hij zou hem toch eens dringend moeten schoonmaken. Maar dat zou nog even moeten wachten. Hij had andere plannen voor vandaag.

Léon bleef even staan keek even naar het grote huis van zijn vader. Hij had zijn fiets geparkeerd onder het bord dat zijn vader bij het bouwen van het huis had laten in metselen. Het Wouwershof was toen het in 1907 gebouwd werd, een indrukwekkend huis voor een eenvoudig dorp als Calmpthout. Niet zo groot als de kastelen in Heide of Cappellenbosch. Phoenix Park bijvoorbeeld was groter. Kasteel Boterberg richting Esschen was ook beduidend groter. Maar toch was het Wouwershof zeker groot genoeg om iedereen in het dorp eraan te herinneren dat de familie van den Wouwer tot een andere klasse behoorde. Een klasse van burgemeesters en notarissen.

Léon vertoefde graag in het huis. Maar hij hield nog veel meer van de vrijheid daarbuiten. Van de bossen. Van de Calmpthoutsche Heide. Van de verborgen plekken waar niemand hem vragen kwam stellen. Vooral niet wanneer Lucy erbij was.

Er verscheen een glimlach op zijn gezicht. Hij keek naar zijn horloge. Nog een uurtje. Misschien iets langer. Dan zou hij haar weer zien.

Zijn moeder zat een boek te lezen, toen hij voorbijliep.

‘Gaat ge alweer wandelen?’

‘Misschien.’

Ze keek over haar bril.

‘Met wie?’

‘Gewoon. Alleen.’

‘Dat lijkt me nogal een druk gezelschap.’

Léon moest lachen. Zijn moeder kende hem maar al te goed. Maar zelfs zij wist niet alles. Niemand wist alles. Niet over Lucy. Niet over hem. Niet over wat er de voorbije maanden allemaal was gebeurd. Het was allemaal begonnen met golfen. Dat was achteraf bekeken toch wel opmerkelijk te noemen. De golfclub van Cappellenbosch trok na den Groten Oorlog steeds meer welgestelde families aan. Antwerpse industriëlen. Buitenlandse zakenlui. Leden van adellijke families.

Maar er verschenen ook mooie vrouwen. Lucy was er daar één van geweest. De eerste keer dat Léon haar had zien staan, stond ze op de *driving range*. In een witte rok en een blauwe blouse. Ze had een uitdagende glimlach op haar snoetje gehad. Hij had onmiddellijk beseft dat ze gevaarlijk kon worden voor hem. Maar dat deerde hem niet. Het gevaar bestond niet zozeer omdat ze openlijk met hem flirtte. Maar ze had iets onweerstaanbaar over zich.

Léon had niet anders gekund dan de verleiding op te zoeken, maar in het begin leek ze niet erg geïnteresseerd in zijn aandacht. En juist dat stimuleerde hem nog meer om haar hart te proberen veroveren. Alle mannen rondom hem schenen als een blok voor haar te vallen. Hun vrouwen hadden kenbaar schrik van haar. Lucy zelf scheen zich daar zelf op het eerste zicht nauwelijks van bewust. Of ze speelde haar rol ontzettend goed. Léon had nooit geweten welke van beide verklaringen echt van toepassing was geweest. Misschien was het wel een beetje van allebei.

Hun eerste gesprek had amper vijf minuten geduurd. Hun tweede gesprek duurde bijna een uur. Tegen het einde van de week wandelden ze samen door de bossen van Calmpthout. Een maand later hadden ze elkaar voor het eerst gezoend. Al snel waren ze geliefden geworden. Zo eenvoudig was het eigenlijk gegaan.

En tegelijk ook helemaal niet. Want ze kon niet scheiden van Paul. Hij had het haar al dikwijls gevraagd. Ze was zelfs al eens gaan horen bij notaris Gottal in Antwerpen. Maar scheiden omwille van financiële

problemen, was in dit kleine landje blijkbaar geen optie. Léon had niet anders gekund dan er zich bij neer te leggen. Gelukkig kon die notaris hen niet verbieden van elkaar te zien.

Vandaag hadden ze afgesproken aan het bos van Nicolaas Cuperus. Hij stond op haar te wachten aan een verlaten wandelpad. Een plek waar de bomen dicht tegen elkaar groeiden. Léon was zoals gewoonlijk als eerste toegekomen. Hij wachtte geduldig op haar. Zoals een *gentleman* dat placht te doen. Hij hield van die paar minuten alleen. Vol verwachting. Maar ook van het gevoel dat hij even niet moest werken. Dat hij even zou kunnen gaan genieten van hun *carpe diem* moment.

In de boom boven hem hoorde hij een merel fluiten. Verderop hoorde hij een tak kraken. Daar verscheen Lucy eindelijk. Ze droeg een lichte zomerjurk. Haar donkere ogen fonkelden fel toen ze hem zag staan. Haar welbekende stralende glimlach volgde als vanzelf. En toch leek ze vandaag vermoeider dan anders. Hij had het onmiddellijk opgemerkt.

‘Ge hebt precies niet zo goed geslapen.’

‘Robert is van mening dat slapen overschat wordt.’

‘Dan lijkt hij op zijn vader.’

‘Welke vader?’

Ze zei het al lachend. Maar de opmerking bleef even tussen hen hangen. Robert was eigenlijk hun zoon. Niet officieel natuurlijk. Officieel was Robert de zoon van Paul. Maar ze wisten allebei wel beter.

Léon keek haar vragend aan.

‘Hebt ge spijt?’

‘Van Robert?’

‘Van ons.’

Lucy bleef even staan. De wind speelde zachtjes door haar haren.

Ze had die vraag al dikwijls gekregen de laatste weken. Ze wist dat hij haar voor zich alleen wilde. Dat hij Paul wilde zien verdwijnen uit

haar leven. Maar het kon niet. Met Amaury had ze gebroken. Voor hem. Maar van Paul kon ze niet scheiden. Dat had notaris Gottal haar heel duidelijk gezegd. En net daarom begon ze zich zelfs een beetje te ergeren aan zijn vraag. Uiteindelijk verlostte ze hem uit zijn lijden. Ze kon namelijk niet goed tegen die zielige blik van hem.

‘Nog altijd diezelfde vraag.’

‘Omdat ik nog altijd hetzelfde antwoord wil.’

‘Dan moet ge leren luisteren, Léon!’

Ze kwam dichterbij.

‘Nee. Ik heb geen spijt.’

Meer had hij niet nodig. Hij zoende haar. Langzaam. Alsof de wereld even kon wachten. Voor een ogenblik vergat hij alles. Zijn familie. Zijn verplichtingen. Zijn vader. Zijn reputatie. Zelfs Paul. Vooral Paul. Maar uiteindelijk kwam de werkelijkheid altijd terug. Als een boemerang.

‘Hoe was hij vandaag?’ vroeg Léon.

‘Wie?’

‘Paul.’

Lucy haalde haar schouders op.

‘Moe.’

‘Alleen moe?’

‘Nerveus. En vooral geprikkeld.’

‘Heeft hij iets door?’

‘Ik denk het niet. Ik weet het niet eigenlijk.’

Maar zelfs terwijl ze het zei, voelde ze haar onzekerheid. Paul had haar er nooit rechtstreeks op aangesproken. Dat maakte alles veel erger. Paul bleef soms gewoon naar haar kijken. Veel te lang. Veel te aandachtig. Alsof hij wachtte. Alsof hij de waarheid al kende, en alleen nog het bewijs nodig had. Maar hij zei niets.

‘Hij wordt gevaarlijk’, zei Léon.

Lucy schudde haar hoofd.

‘Hij is vooral wanhopig. Hij kan niet meer slapen door het

faillissement.’

‘Wanhoop en gevaar liggen dicht bij elkaar.’

Het gesprek viel even stil. Léons laatste woorden waren duidelijk blijven hangen. Ze wandelden rustig verder.

Léon keek naar haar, zoals een dorstige man naar water kijkt. Hij wist dat het verkeerd was. Hij wist dat hij haar nooit volledig voor hem zou hebben. Hij wist zelfs dat zij hem waarschijnlijk minder nodig had, dan hij haar. En toch kon hij het niet laten. Hij was smoorverliefd op haar.

‘Ik wil dat ge bij hem weggaat.’

Lucy zuchtte.

‘Daar gaan we weer.’

‘Ik meen het Lucy. Ik kan niet zonder U.’

‘En dan?’

‘Dan beginnen we opnieuw.’

Ze glimlachte droevig.

‘Opnieuw? Léon, we zijn geen twintig meer hé.’

‘Ik hou van U.’

‘Dat weet ik.’

‘Is dat niet genoeg dan? Is het niet genoeg dat ik stapelverliefd op U ben?’

Ze keek hem recht in de ogen.

‘Nee.’

Haar korte antwoord trof hem harder dan hij had verwacht. Lucy zag het. Ze gaf hem vlug een stevig zoen.

‘Met liefde kan ik mijn schulden niet betalen, Léon.’

‘Ik kan toch voor U zorgen.’

‘Gij?’

Ze kon haar lach amper bedwingen.

‘Ge kunt niet eens voor Uzelf zorgen.’

Hij wilde protesteren. Maar hij wist dat ze gelijk had. Ze wisten het allebei. Dat was misschien nog het ergst van al.

Niet ver van hen stond een man achter de bomen. Te gluren. Jozef, de jachtwachter. Hij had de twee al vaker gezien. Maar nooit had hij zich laten opmerken. Die twee wisten van niets. Hij had hen zien wandelen. Zien kussen. Zien kabbelen. En ook zien vrijen. De eerste keer had hij hen toevallig opgemerkt. De tweede keer was hij nieuwsgierig of hij evenveel te zien zou krijgen als de vorige keer. En daarna was het een gewoonte geworden. Hij wist dat het verkeerd was, maar zijn drang was te sterk. Hij kon van achter de bomen niet horen wat ze vertelden. Hij hoorde alleen zachte stemmen in de verte. Hij hoorde ze af en toe lachen. Hij hoefde ze natuurlijk niet te kunnen horen. Hij kwam vooral om te kijken. En kijken naar die twee, deed hij graag. Meer dan hij durfde toegeven. Hij wist dat niemand hem ooit zou geloven als hij zou vertellen wat hij allemaal had gezien. Toch bleef hij altijd kijken. En hopen dat hij ook deze keer weer veel mocht zien.

Het was al bijna avond toen Lucy en Léon afscheid namen. Het werd al een beetje frisser. De schaduwen van de bomen werden groter. De lucht boven hen kleurde langzaam goudgeel.

‘Ik moet terug naar huis. Het wordt al laat.’

‘Blijft ge nog in Phoenix Park?’

‘Ja.’

‘En morgenavond?’

‘Antwerpen.’

‘Het feest van zijn oom?’

Ze knikte.

‘Dan zie ik U misschien morgen?’

Lucy bleef hem aankijken. Een fractie van een seconde langer dan normaal.

‘Ik weet het nog niet. Het zal druk worden.’

‘Alstublieft?’

‘Het gaat echt een drukke dag worden morgen.’

Ze kuste hem nog een laatste keer. Daarna draaide ze zich om. Léon bleef kijken. Tot ze verdwenen was achter de bomen. Pas toen begon hij stilletjes terug naar huis te stappen. Hij voelde zich gelukkig. Maar tegelijk was hij ook rusteloos.

Toen hij eindelijk uit het bos kwam, zag hij in de verte de rookpluim van een trein boven Calmpthout opstijgen. Het was een doodgewone zomerse avond. Hij bedacht zich dat hij er maar best vrede mee zou moeten nemen dat ze niet volledig van hem was. Die gedachte bracht eindelijk weer rust in zijn hoofd.

Donderdag 22 juni 1922

Phoenix Park lag die middag te schitteren onder de warme zon. Het landhuis was gelegen temidden van het bos. Niet ver van het dorp Heide. Maar toch ver genoeg om zich aan het zicht van de gewone stervelingen te onttrekken. Wie vanaf de Steenweg naar Cappellen de oprijlaan nam, zag eerst alleen maar bomen. Pas na een zachte bocht verscheen het landhuis in zicht. Breed en vooral hoog. Paul en Lucy hadden de ramen vorig jaar nog laten vernieuwen. Het landhuis maakte indruk met het balkon aan de slaapkamerzijde, dat uitkeek over de vijver. Het landhuis bracht duidelijk een stukje beschaving in een streek, die de rijke Antwerpenaren vooral wisten te waarderen omdat ze nog niet helemaal beschaafd was.

Hier waren de kleiputten van vroeger nog zichtbaar. Maar hoewel de lokale bevolking hier nog altijd sprak van *den Hollen Kelder*, waren die kleiputten niet langer leeg. Ze waren gevuld geraakt met water. Ideaal om te zwemmen. Alleen al op het domein van Phoenix Park waren er twee grote zwembijvers. De vijver aan de straatkant lag te dicht bij de Witte Hoeve om discreet te zwemmen. Maar de vijver vlak aan het landhuis, was daarvoor wel ideaal gelegen. Verstopt achter de

bomen. Perfect voor Lucy om er in haar blootje in te gaan zwemmen. Voor haar was Phoenix Park nooit echt een toevluchtsoord geweest. Het was meer een decor geworden, waar ze vooral zichzelf kon zijn. Een plaats waar het dienstpersoneel naar haar kon opkijken. En af en toe had ze dat gewoon nodig.

Ze stond op het balkon en keek uit over het park. De vijver lag als een donkere spiegel tussen het groen. Het water bewoog amper. Achter haar huilde de kleine Robert. Het was het krijsende gehuil van een baby die nog niet kon vertellen wat er mis was.

‘Hij heeft honger, mevrouw’, riep Elisa vanuit de slaapkamer.

Het kamermeisje stond bij de wieg. Elisa was eerder klein van gestalte. Ze kon bij momenten bijzonder ernstig om zich heen kijken. Maar ze was er altijd voor Lucy. Wel heel discreet altijd. Elisa had de gave om in een kamer aanwezig te zijn zonder dat het echt opviel. Lucy had dat altijd zo aan haar gewaardeerd. Voor haar moest het dienstpersoneel betrouwbaar zijn, zonder echt op te vallen. Met de jaren was ze bijzonder gesteld geraakt op Elisa’s gezelschap. De twee dames hadden een hechte band. Hechter dan de band die ze voelde met het overige dienstpersoneel.

‘Dan zal hij toch nog even moeten wachten’, antwoordde Lucy vanop het balkon, terwijl ze aanstalten maakte om terug naar binnen te gaan.

Elisa keek niet op van haar antwoord.

‘Ja, mevrouw.’

Lucy hoorde geen afkeuring in haar stem. Dat zou Elisa nooit willen. Maar toch voelde Lucy de impliciete afkeuring wel. In Phoenix Park voelde ze altijd wat de anderen niet durfden zeggen.

Lucy draaide zich om. Robert lag in zijn wiegje. Zijn hoofdje was intussen knalrood geworden. Zijn vuistjes waren stevig gebald. Lucy bleef even naar hem kijken. Robert had overduidelijk Léons mond. Niemand had dat ooit zo expliciet gezegd. Paul al zeker niet. Maar ze zag het. Elke keer opnieuw. Er was geen twijfel mogelijk. Elke dag. Elke

keer wanneer Robert geeuwde, dronk of huilde, zag ze in hem Léon in het klein. Die gedachte bezorgde haar een gevoel van liefde. Maar ze werd ook bang van diezelfde gedachte. Niet omdat ze spijt had. Maar bang was ze zeker wel. Omdat Paul er nooit over sprak. Ze voelde zich angstig wanneer Paul te lang naar Robert bleef kijken.

Lucy was niet alleen bang dat Paul zou ontdekken dat Robert niet van hem was. Maar van Léon. Ze had ook een panische angst voor de financiële afgrond waarin Paul zijn gezin aan het meesleuren was.

‘Waar zijn de andere kinderen?’

‘Bij Miss Smith in de tuin, mevrouw. Ze zijn een spelletje bedot aan het spelen.’

‘En Antoinette?’

‘Die is beneden. Samen met Joanna.’

Lucy knikte. Antoinette was nog maar kort in dienst, maar het meisje stoorde haar. Niet door iets specifiek wat ze deed. Eerder door de manier waarop ze keek. Alsof Lucy in zonde leefde. Er was iets mysterieus aan dat meisje. Lucy kon er haar vinger niet opleggen, maar ze vertrouwde Antoinette voor geen haar.

‘Wilt ge haar vragen om de zilveren kandelaars niet opnieuw met dat ruwe product te poetsen. Ze heeft gisteren krassen gemaakt.’

‘Ja, mevrouw.’

Lucy liep naar de spiegel en zette haar hoed recht. Die zou haar vanavond mooi staan, vond ze. Ze legde de hoed weg op haar nachttafeltje en zei toen

‘En laat Miss Smith de kinderen straks niet te dicht bij de vijver komen.’

Elisa aarzelde even.

‘Gaat mevrouw zwemmen?’

Lucy keek via de spiegel naar haar.

‘Misschien.’

Elisa keek discreet weg. Die houding alleen al zei genoeg. Lucy glimlachte. Ze had wel een donkerbruin vermoeden over wat de

mensen in het dorp over haar vertelden. Dat de dame van Phoenix Park graag in haar blootje zwom. Dat de mannen van het dorp zich soms tussen de struiken verscholen om een glimp van haar op te vangen. Dat diezelfde mannen dachten dat zij hen niet had gezien. Dat ze dat stiekem eigenlijk wel heel opwindend vond. Dat sommige mannen haar daarom een hoer noemden, terwijl andere mannen haar aanbaden alsof ze een engel was. Soms was hun houding afhankelijk van hoeveel bier of wijn ze hadden gedronken. Maar nog vaker hing alles er maar van af of hun eigen vrouwen in de buurt waren. Laat die mannen maar kijken, dacht ze dan. Kijken was het enige, wat de meeste mannen hier in het dorp durfden. Toch wilde ze op de één of andere manier niet dat haar kinderen haar zo zouden zien. Daarvoor was het schouwspel vaak iets te verleidelijk.

Beneden hoorde Lucy gestommel in de gang. Het waren zeker niet de kinderen. Het geluid dat van beneden kwam, was zwaarder. Ze hoorde een mannenstem in de gang. Het was Karel. De hovenier. Lucy stapte de gang in en bleef boven aan de trap staan. Karel had de geur van hooi en warme mest mee naar binnen gebracht. Phoenix Park was een landhuis, maar achter het landhuis lag de hoeve. Daar woonden Karel en Marie, samen met hun kinderen. En hun dieren. De kamers waar het gezin van Karel en hun dienstmeid sliepen, waren vochtig. Niemand uit Antwerpen zou er ooit vrijwillig willen overnachten. Het was een andere wereld. Een wereld die Paul en Lucy bediende.

Karel kwam Lucy vertellen dat alles goed ging op de boerderij. Hij vroeg of ze nog wat verse melk konden gebruiken en gaf haar een fles lauwe melk. Dat gebaar op zich was al opmerkelijk. Karel gaf de melk niet aan de keukenmeid. Hij gaf de melk aan mevrouw zelf. Lucy had het van in het begin goed kunnen vinden met hem. Hij was dan wel maar een hovenier. Maar ze mocht Karel graag.

Voor Karel was de verkoop van het landhuis destijds een verademing geweest. Victor kon nogal nors en bot zijn. Lucy was dat allerm minst. Hij had haar graag. Marie was daarvoor in het begin

uitermate jaloers geweest. Maar er was voor Marie nooit iets geweest om zich ongerust over te maken, en dus had ze haar waanidee al snel laten varen. Waarom zou een dame van stand iets met haar Karel beginnen. Nee. Zo voelde het helemaal niet aan. Ze hadden gewoon een vriendschappelijke band.

Karel duwde zijn pet naar achteren en veegde met zijn mouw over zijn voorhoofd. De warmte had hem wat kortademig gemaakt. Hij stond intussen terug bij de stal. En hij keek naar de jonge meid, die langskwam met een emmer water. Maria. Achttien jaar was ze. Misschien bijna negentien, maar hij dacht van niet. Ze was in elk geval te jong om zo verleidelijk naar hem te kijken.

Ze was zogezegd uit Brussel gekomen. Een mager meisje met donkere ogen. Ze was hier plots toegekomen. Vragend naar werk. Marie had haar aangenomen omdat extra hulp op de boerderij nooit kwaad kon. En ook omdat het meisje zo hulpeloos had gekeken, toen ze aan de boerderij was verschenen. En daarbovenop kwam nog het feit dat ze allebei de voornaam Maria hadden gekregen. Toen ze nog jong waren geweest, had Karel zijn vrouw ook Maria genoemd. In Ruddervoorde. Maar intussen was dat al lang verleden tijd. Marie was veel praktischer. Die naam paste ook beter bij een boerin.

Karel was van in het begin achterdochtig geweest. Hij had het niet zo voor meisjes die alleen reisden. Zeker niet als ze uit Brussel kwamen. Wat moesten die in hemelsnaam komen doen op een boerderij in Calmpthout? Toch had hij er niets van gezegd. Maar er was iets. Iets gevaarlijks. Dat wist hij. En vooral ze liep veel te dicht langs hem met haar zware emmer.

‘Zwaar?’, vroeg hij.

‘Het lukt wel, mijnheer Karel.’

Ze zei zijn naam net iets zachter dan nodig was. Hij voelde het in zijn buik.

‘Ge moet opletten met die warmte.’

‘Ik kan goed tegen de warmte hoor.’

Ze keek hem heel even aan. Iets te lang. Ze draaide even met haar ogen en daarna liep ze door. Karel vloekte even binnensmonds. Hij was geen jongeman meer. Hij had een vrouw. Marie. En kinderen. En werk dat zijn rug kapotmaakte. En schulden genoeg om niet aan jonge dienstmeiden te denken. Maar de duivel kwam zelden in zijn ware hoedanigheid. Soms kwam hij met bruine armen, een losse haarlok en een emmer water. Karel wist dat hij voorzichtig moest zijn.

Aan de rand van de moestuin stond Antoinette het wasgoed op te hangen aan de wasdraad. Ze keek vanuit de verte naar Maria. Daarna naar Karel, en dan snel weer naar het laken in haar handen. Karel had het gezien. Iedereen had alles gezien op zo’n domein. En toch deed iedereen alsof dat niet zo was.

‘Antoinette!’, riep hij. ‘Hebt ge de garagedeuren nagekeken?’

Het meisje schrok.

‘Nog niet, mijnheer Karel.’

‘Wilt ge dat dan straks even doen? Mijnheer Steinmann wil niet dat die scharnieren blijven klemmen.’

‘Ja, mijnheer Karel.’

Antoinette maakte vlug een kruisteken. Karel fronste even met zijn wenkbrauwen. Dat deed ze vaak. Te vaak naar zijn goesting. Alsof de dag voortdurend bestond uit kleine godslasteringen, die Antoinette persoonlijk moest goedmaken. Hij wilde er nog even iets van zeggen, maar bedacht zich dan. Antoinette was eenvoudig. Misschien een beetje simpel, maar toch ook niet dom. Alleen was Karel wat op zijn hoede omdat hij had opgemerkt dat ze goed overeenkwam met Maria. En dat laatste vertrouwde hij al helemaal niet.

Uit de richting van de vijver klonk plots het gelach van de kinderen. Miss Smith kwam met hen toelopen. Edith Smith was Engelse. Ze stapte altijd met een rechte rug. Ze had een bleek gezicht. Haar ogen zagen meer, dan ze liet uitschijnen. Ze had het gezin van Paul en Lucy

in Engeland leren kennen tijdens den Groten Oorlog. En ze was nadien met hen meegekomen naar Antwerpen. De kinderen liepen vooruit. Even leek Phoenix Park normaal.

Toen verscheen Lucy aan de vijver. De kinderen kwamen naar haar toegerend. Ze lachte. Ze boog naar de kinderen en kuste er twee op het voorhoofd. Jacky streelde ze door zijn haar. Vanaf de rand van het erf bij de boerderij, zag Karel hoe natuurlijk ze dat deed. Hoe mooi ook. Het moederschap sierde haar overduidelijk.

Antoinette had het ook opgemerkt. Ze keek niet naar haar gezicht. Ze keek naar Lucy's hals. Naar de open zomerjurk. Naar de huid daaronder. Haar mond trok strak.

'Ze moest zich schamen,' fluisterde ze.

Maria stond naast haar en kon haar lach amper bedwingen.

'Rijke mensen schamen zich toch niet Antoinette.'

Antoinette keek haar aan.

'God ziet alles.'

'Dan heeft Hij veel werk in dit huis.'

Antoinette wilde nog antwoorden. Maar ze zweeg toen Lucy haar riep.

'Antoinette!'

Het meisje kwam onmiddellijk in beweging.

'Ja, mevrouw?'

'De garage. Zorgt ge dat straks de garagepoort open staat wanneer we deze nacht terugkomen? We vertrekken vanavond met de trein naar Antwerpen. En we komen wellicht laat met de auto weer terug naar hier.'

Antoinette maakte een kleine buiging.

'Ja, mevrouw.'

'En geen fouten deze keer, Antoinette!'

'Nee, mevrouw.'

Lucy draaide zich om. Voor haar was een bevel voorbij zodra het uitgesproken was. Voor Antoinette bleef de opmerking nazinderen. De

garagepoorten moesten open staan. Ze zouden laat terugkomen.

Maria keek naar naar het pad dat vanaf de garage dieper het park in liep. Ze kende de afspraak. Ze kende haar rol. Ze wist dat er die nacht iemand zou komen. Het meisje staaarde nog even naar de vijver en ze dacht terug aan enkele dagen geleden. Toen was Lucy alleen naar de vijver gekomen. Ze had tegen niemand gezegd dat ze zou gaan zwemmen. Dat hoefde ze ook niet. Ze was immers de eigenares. De lucht boven het water had getrild van de warmte. Ze was aan de oever blijven staan en had geluisterd. Geen stemmen. Geen kinderen. Geen personeel. Alleen de geluiden van het bos. Lucy had haar jurk uitgetrokken. Daaronder had ze niets gedragen. Helemaal niets. Ze had haar jurk zorgvuldig op het gras neergelegd.

Lucy hield ervan om de lucht te voelen op haar naakte lichaam. Ze voelde zich dan vrijer. Ze was het water ingestapt zonder dat ze hoefde te wennen aan het koude water. Het water was wel warm geweest aan de oppervlakte, maar redelijk koud daaronder. Ze had zich laten zakken tot haar borsten net onder het wateroppervlak kwamen. Dan was ze langzaam naar het midden van de vijver gezwommen. Daar had ze zich op haar rug gedraaid. Maria herinnerde zich dat ze daarna haar borsten even boven het wateroppervlak had geduwd om ze daarna weer onder water te laten zakken. Haar tepels waren stijf geweest van het koude water. Dat had Maria al van ver opgemerkt.

Boven haar was de hemel lichtblauw geweest. Lucy had haar ogen gesloten. Voor heel even bestond Paul niet. Ze had niet gedacht aan hun schulden. Zelfs niet aan Léon of Robert. Heel even had Lucy alleen van het water genoten.

Aan de overkant van de vijver, achter enkele struiken, had een man zijn adem ingehouden. Het meisje had hem gezien. Zelf was ze rond de vijver geslopen om te zien wie zich daar schuil hield. Het bleek Frans te zijn. De tolbeambte had half op zijn buik tussen het groen gelegen.

Zijn broek was vuil geweest van het zand. Zijn gezicht rood van schaamte en begeerte. Hij had zichzelf wijsgemaakt dat hij toevallig langs het domein was gekomen. Dat hij niets verkeerd deed zolang hij afstand bewaarde. Dat kijken geen zonde was wanneer Lucy zelf zo schaamteloos was. Hij was langer blijven kijken dan hij had voorzien. Daarvoor was het schouwspel te spannend geweest.

Lucy was teruggezwommen naar de oever. Het water had zachtjes over haar huid gegleden. Ze was uit de vijver gestapt en even rechtop blijven staan. Naakt in het middaglicht. Alsof ze helemaal alleen was geweest.

Frans had zijn keel droog voelen worden. Plots had vlak bij hem een tak gekraakt. Hij was ineens gekrompen. Aan de andere kant van de struiken had hij ineens gestaan. Een man met onverzorgd haar. Met ogen die scheel leken te kijken. In alle richtingen. Het was Henri geweest. Rikske. Al kende iedereen hem in Heide beter onder zijn bijnaam. Den Turk.

‘Ge zijt precies ook op jacht’, had den Turk gemompeld.

Frans was lijkbleek geworden.

‘Hou Uw mond.’

Den Turk had gegrijnsd.

‘Ik zeg niks. Er is toch niemand die mij gelooft.’

Frans was achteruit gekropen. Haastig. Vernederd. En kwaad. Den Turk had niet meer naar hem omgekeken. Hij had naar de vijver gekeken. Naar Lucy. En daarna naar het bos achter Phoenix Park. Zijn blik was norser geworden. Hij had gedacht aan zijn hond. Aan Paul. Aan het schot dat hij zonder waarschuwing had gelost. Aan hoe zijn hond onmiddellijk dood was neergevallen. Sommige mensen dachten dat den Turk niets kon onthouden, omdat hij teveel dronk. Ze vergisten zich allemaal. Eén voor één. Den Turk onthield alles. En vooral. Hij vergat niets. Weldra zou het moment daar zijn dat hij wraak kon nemen op Paul.

Tegen de avond was het drukte alom in Phoenix Park. In de keuken werd sneller gewerkt dan anders. Joanna liet een bord vallen en begon onmiddellijk te huilen. Elisa stuurde haar weg voordat mevrouw Lucy het boven zou horen. Miss Smith bracht de kinderen vroeger naar binnen. Antoinette liep wel drie keer naar de garage en terug. Om te controleren of alles wel in orde was. Ze twijfelde de hele tijd aan zichzelf. Zeker na het laatste bevel van mevrouw Lucy.

Maria stond bij de hoeve en tuurde naar de hemel. Karel had het opgemerkt.

‘Verwacht ge regen?’

Ze schrok niet.

‘Nee.’

‘Waarom kijkt ge dan zo naar boven?’

‘Zomaar.’

Hij kwam dichterbij.

‘Er is weinig zomaar bij U.’

Ze glimlachte.

‘Dat zegt mijn moeder ook altijd.’

‘En waar is die moeder van U?’

‘In Brussel.’

‘En Uw vader?’

‘Dood.’

Karel wist niet of dat waar was. Hij had in al die jaren geleerd dat sommige mensen snel antwoorden gaven. Zonder echt iets prijs te geven. Gewoon. Om van de vraag af te zijn.

Uit de richting van het landhuis klonk plots Lucy’s stem. Ze riep naar Elisa. Even later verscheen Paul in de verte. Wandelend naast zijn vrouw. Richting het station. Lucy had haar arm in de zijne gehaakt. Vanop afstand leken Paul en Lucy gelukkig. Antoinette stond in de deuropening en maakte opnieuw een kruisteken. Paul en Lucy

verdwenen achter de bomen. Een paar minuten later was de rust weergekeerd in Phoenix Park.

Het zilveren jubileum

Het licht van de straatlantaarns gaven de Antwerpse straten een aangenaam uitzicht. Paul en Lucy arriveerden met de taxi in de Van Putlei. Het was nog altijd vrij warm. Warmer in ieder geval dan het 's avonds in Phoenix Park was. Daar kon het temidden van de bossen 's avonds gemakkelijk enkele graden koeler worden dan hier in de stad.

Koetsen reden af en aan in de Van Putlei. De meeste van die koetsen hielden halt bij de statige herenwoningwoning van oom Louis. Automobielen verschenen dan wel steeds vaker in het straatbeeld, maar paarden met koetsen waren er toch nog altijd veel meer. En voor een zilveren huwelijksjubileum stond het natuurlijk gewoon chique om als gast toe te komen in een prachtige koets. Lucy vond het in elk geval maar niets dat ze hier vanavond moesten toekomen in zo'n lelijke auto.

Lucy stapte uit de taxi en keek naar het huis van oom Louis. Ze moest toegeven dat het best een indrukwekkend herenhuis was. Drie verdiepingen. Grote ramen. De Van Putlei was sowieso een straat waar geen armoezaaiers ooit zou kunnen wonen. Maar de combinatie van het herenhuis met het aanpalende consulaat, maakte zeker indruk. De gevel straalde rijkdom uit, zonder dat het allemaal te opzichtig werd. Paul bleef even staan. Hij huiverde even bij het aanschouwen van het huis van zijn oom.

'Wat is er?' vroeg Lucy.

'Niets. Ge moet U geen zorgen maken.'

Maar dat was natuurlijk niet waar. Elke keer wanneer Paul hier kwam, voelde hij zich vernederd. Hij was geboren in dezelfde familie.

Opgegroeid in dezelfde wereld. En toch was hij ondertussen een buitenstaander geworden. Zijn oom woonde nog altijd in een paleis. Hij moest het doen met een zomerverblijf. Een zomerverblijf dat binnenkort bovendien ook nog eens verkocht zou worden. Paul en Lucy hadden hun statige woning aan de Grétrystraat al een tijdje geleden moeten verkopen. Ze hadden nog een tijdje op het appartement boven de kantoren aan de Jordaenskaai gewoond. Maar wanneer Paul onder druk van oom Louis het familiebedrijf had moeten verlaten, waren ze daar ook niet langer welkom geweest. En nu zou zijn laatste trots ook nog eens uit zijn handen glippen. Phoenix Park betekende alles voor hem. Nog meer dan Lucy en de kinderen. Het verschil met zijn oom begon steeds steeds groter aan te voelen.

‘Vanavond geen ruzie alstublieft.’

‘Met wie zou ik ruzie moeten maken?’, antwoordde Paul.

‘Met niemand.’

Hij glimlachte flauwtjes.

‘Ik zal mijn best doen.’

Binnen werden Paul en Lucy onmiddellijk ontvangen met een glaasje champagne. De muziek in de salons was goed te horen vanuit de inkomhal. Viool. Piano. Gedempt gelach. Het huis was duidelijk gevuld met mensen. Diplomaten. Bankiers. Diamantairs. Industriëlen. Advocaten. Allemaal rijke mensen, die den Groten Oorlog niet alleen hadden overleefd, maar er vaak ook nog rijker uit waren gekomen. Oom Louis verscheen tussen de gasten. Hij had een brede glimlach. Zoals altijd.

‘Paul.’

‘Oom Louis.’

De twee mannen schudden elkaar de hand. Niemand van de omstaanders kon ook maar enige spanning opmerken. Maar Lucy voelde de spanning onmiddellijk.

‘Lucy.’

Oom Louis boog lichtjes voorover.

‘U ziet er stralend uit.’

‘Dat zegt U iedere keer als U mij ziet.’

‘Ik kan toch moeilijk liegen.’

Lucy glimlachte beleefd. Oom Louis draaide zich alweer om naar de andere gasten. Voor hem was het welkom afgerond. Meer woorden wilde hij daar niet aan vuil maken. Per slot van rekening was er nog een lange weg af te leggen om de sporen uit het verleden uit te wissen. Paul keek hem na.

‘Charmante man.’

Lucy gaf hem een waarschuwende blik.

‘Paul. Ge hadt beloofd om U te gedragen.’

‘Ik heb toch niets verkeerd gezegd.’

Maar Pauls blik kon zijn gedachten maar moeilijk verbergen. Hij haatte zijn oom nog altijd. Misschien zelfs meer dan wie ook. Niet alleen omdat hij hem uit het familiebedrijf had gezet. Maar vooral omdat oom Louis nog altijd alles vertegenwoordigde, wat hij zelf had verloren. Succes en respect.

‘Kom. We gaan eerst gedag zeggen bij tante Mabel. Het is tenslotte ook haar jubileum’, zei ze om de discussie af te ronden.

Het feest was duidelijk al volop op gang gekomen. Er werd voortdurend champagne rondgedragen. Overal klonk vrolijke muziek. Mensen stonden in groepjes te praten. Zoals vaak bij feestjes, leken er wel verschillende werelden te ontstaan binnen hetzelfde huis. De dames praatten vooral over de reizen die ze hadden gemaakt of nog wilde maken. Ook mode en hun kinderen mochten natuurlijk niet ontbreken. De mannen leken maar één gespreksonderwerp te kennen. Bij hen ging het altijd over zaken. Of soms toch ook eens over politiek. Maar uiteindelijk kwamen die twee onderwerpen altijd op hetzelfde uit. Geld.

Paul wilde niet bij zo’n groepje horen. Geld interesseerde hem wel. Het probleem was dat hij al zijn geld had verloren. Hij luisterde amper naar wat er rondom hem verteld werd. Zijn aandacht lag ergens

anders. Hoe later het werd, hoe moeilijker hij zijn zorgen kon verbergen voor de aanwezigen. Plotse merkte hij op hoe sommige aanwezigen hem aan het bekijken waren. Niet openlijk. Daarvoor was het aanwezige publiek natuurlijk te gedistingeerd. Maar toch. Blikken die net iets te snel wegdraaiden. Gesprekken die stopten, wanneer hij verscheen. Hij begon dat patroon ondertussen al wel een beetje gewoon te worden. Mensen waren bang voor hem geworden. En dat gaf een vreemd gevoel. Vroeger zou het hem voldoening gegeven hebben wanneer mensen bang voor hem waren. Maar vanavond voelde hij zich vooral eenzaam.

Aan de andere kant van de kamer stonden een groepje diamantairs. Ze hadden overduidelijk een heftig gesprek. Hun gezichten oogden bleker dan de champagne die ze in hun hand hadden. Of had Paul zich dat ingebeeld?

De diamantairs hadden Paul al eerder opgemerkt. Eén van hen voelde zijn maag samentrekken.

‘Alles in orde?’, werd er gevraagd.

De diamantair draaide zich om. Louis had het opgemerkt en stapte op de man af.

‘Ge ziet eruit alsof ge een geest gezien hebt.’

‘Misschien heb ik dat ook wel.’

Terwijl hij het zei, keek hij naar Paul. Louis merkte het op en probeerde hem gerust te stellen.

‘Morgen is alles voorbij.’

‘Dat hebt ge vorige maand ook gezegd.’

‘Deze keer meen ik het echt.’

De man antwoordde niet meer. Want diep vanbinnen geloofde hij Louis niet meer. De laatste maanden hadden hem vooral geleerd dat problemen zelden spontaan verdwenen.

Lucy stond ondertussen op het terras. De frisse avondlucht deed haar zichtbaar deugd. Binnen werd het steeds warmer met al het volk. Ze keek uit over de stadstuin. De struiken in de tuin waren verlicht met

lantaarns. Vanuit het salon klonk nog altijd muziek. De deur achter haar ging open. Ze wist al wie het was, nog voordat ze zich had omgedraaid.

‘George’, fluisterde ze zonder zich om te draaien.

De man glimlachte.

‘Mevrouw Steinmann.’

‘Hoe formeel.’

‘Er zijn mensen binnen.’

‘Wanneer wij elkaar ontmoeten, zijn er altijd mensen.’

‘Dat is precies het probleem.’

Even zwegen ze. Ze keken elkaar aan. Zoals altijd. Zoals sinds de eerste dag. Ondanks alle problemen thuis, was Lucy de kunst van het flirten duidelijk nog niet verleerd.

‘Ge ziet er mooi uit.’

Ze lachte zacht. Bij hem klonk het anders. Echter. Gevaarlijker. George zou een verleiding kunnen zijn. Maar ze mocht er niet aan toegeven.

‘Ge hadt niet moeten komen.’

‘De consul van Amerika kan een uitnodiging van mijnheer Louis toch niet weigeren.’

‘Dat bedoel ik toch niet.’

Hij kwam dichterbij. Iets te dichtbij zelfs.

‘Ik weet wel wat ge bedoelt. Maar ik moest U toch even apart spreken. Even een momentje met ons twee. Gun een man die U niet kan krijgen, toch ook even zijn plezier.’

Voor een ogenblik vergaten Lucy en George het feest. De gasten. De wereld. Wie weet wat er zou gebeurd zijn, als niet plots de deur was geopend geweest. George en Lucy zetten instinctief een stap achteruit, zodat het niet te hard zou opvallen hoe dicht ze wel bij elkaar stonden. Een bediende verscheen in de deuropening.

‘Mevrouw. Excuseer. Mijnheer zoekt u.’

‘Dankuwel.’

De bediende verdween weer even discreet als hij verschenen was. Lucy keek opnieuw naar George.

‘Wees voorzichtig’, zei hij.

‘Ik ben altijd voorzichtig.’

‘Dat gelooft ge toch zelf niet.’

Hij glimlachte en liet haar naar binnen gaan. Zelf bleef hij nog even buiten staan. Het mocht niet opvallen dat hij naar buiten was geglipt met Lucy.

Binnen werd er intussen volop gedanst. Lucy probeerde Paul mee op de dansvloer te krijgen. Zonder succes. Tot haar grote frustratie. Paul bleef liever bij zijn tante babbelen. Maar Lucy bleef aandringen.

‘Kom nu toch even mee. Gewoon even dansen. Even een moment zonder zorgen.’

‘Ik heb er geen zin in.’

‘Ge hebt nooit zin.’

‘Ge kent mij toch. Ge weet dat het beter is om me even gerust te laten.’

‘Dat is het probleem.’

Hij keek haar indringend aan. Even zag ze opnieuw de man die hij ooit geweest was. Niet de man op wie ze verliefd was geworden. Maar wel de man die haar ooit een veilige thuis had gegeven. Lang geleden. Voor de oorlog. Voor zijn geheimen. Voor zijn schulden. Nee. Verliefd was ze nooit op hem geweest. Even leek ze in die gedachte vast te blijven steken, maar ze herpakte zich snel.

‘Bent ge ongelukkig?’ vroeg ze plots.

De vraag verraste hem.

‘Wat?’

‘Bent ge nu ongelukkig?’

Hij keek weg. In de richting van het salon. Overal zag hij gelukkige gezichten.

‘Geluk is een luxe die ik mij op dit ogenblik niet kan veroorloven.’